

Kielitaito ja talous

Roope Uusitalo

26.3.2015

Taloustieteilijälle kielitaito on inhimillistä pääomaa

- *Investointi kielitaitoon vaatii aikaa ja yritystä*
- *Investoinnin tuotto on kielitaidon hyöty tulevaisuudessa*
  - *Mutta millaista kielitaitoa tarvitaan?*
  - *Miten paljon maahanmuuttajille on hyötyä kantaväestön valtakielen (hyvästä) osaamisesta?*
  - *Miten vieraiden kielten taito auttaa työelämässä menestymistä?*

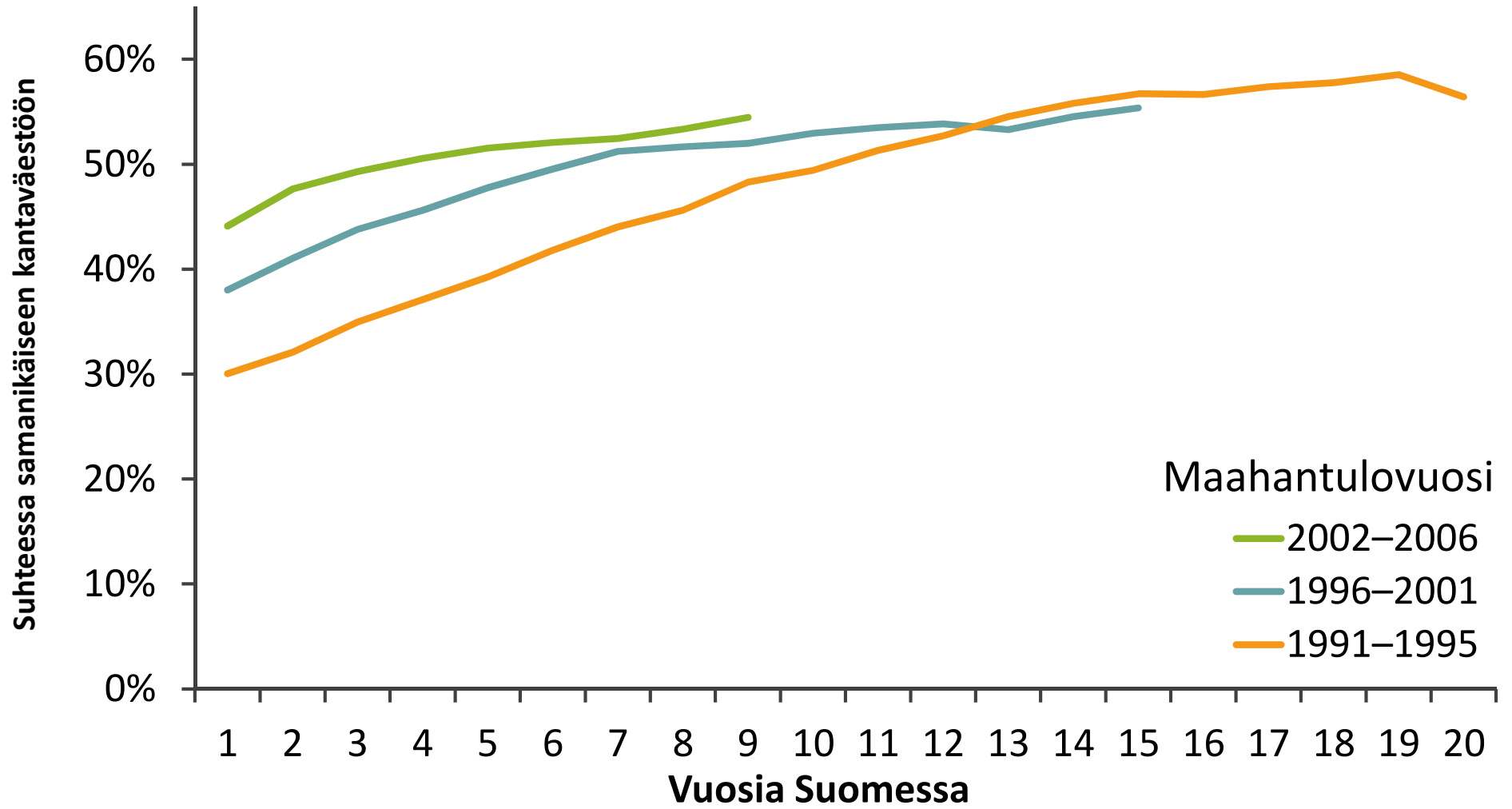
Mitä tiedetään kielitaidon merkityksestä työmarkkinoilla

- Chiswick & Miller (2002): Maahanmuuttajat , jotka puhuvat sujuvaa englantia ansaitsevat 14% korkeampia palkkoja, kuin muuten samalaiset huonommin kieltä puhuvat maahanmuuttajat
- Samanlaisia tuloksia maahanmuuttajien kielitaidon vaikutuksesta Australiassa, Kanadassa, Israelissa ja Saksassa
- Suomessa Sarvimäki & Hämäläinen (painossa) osoittavat että maahanmuuttajien kotouttamislaki paransi maahanmuuttajien työllisyyttä ja tuloja – mahdollisesti tehostetusta kielikoulutuksesta johtuen

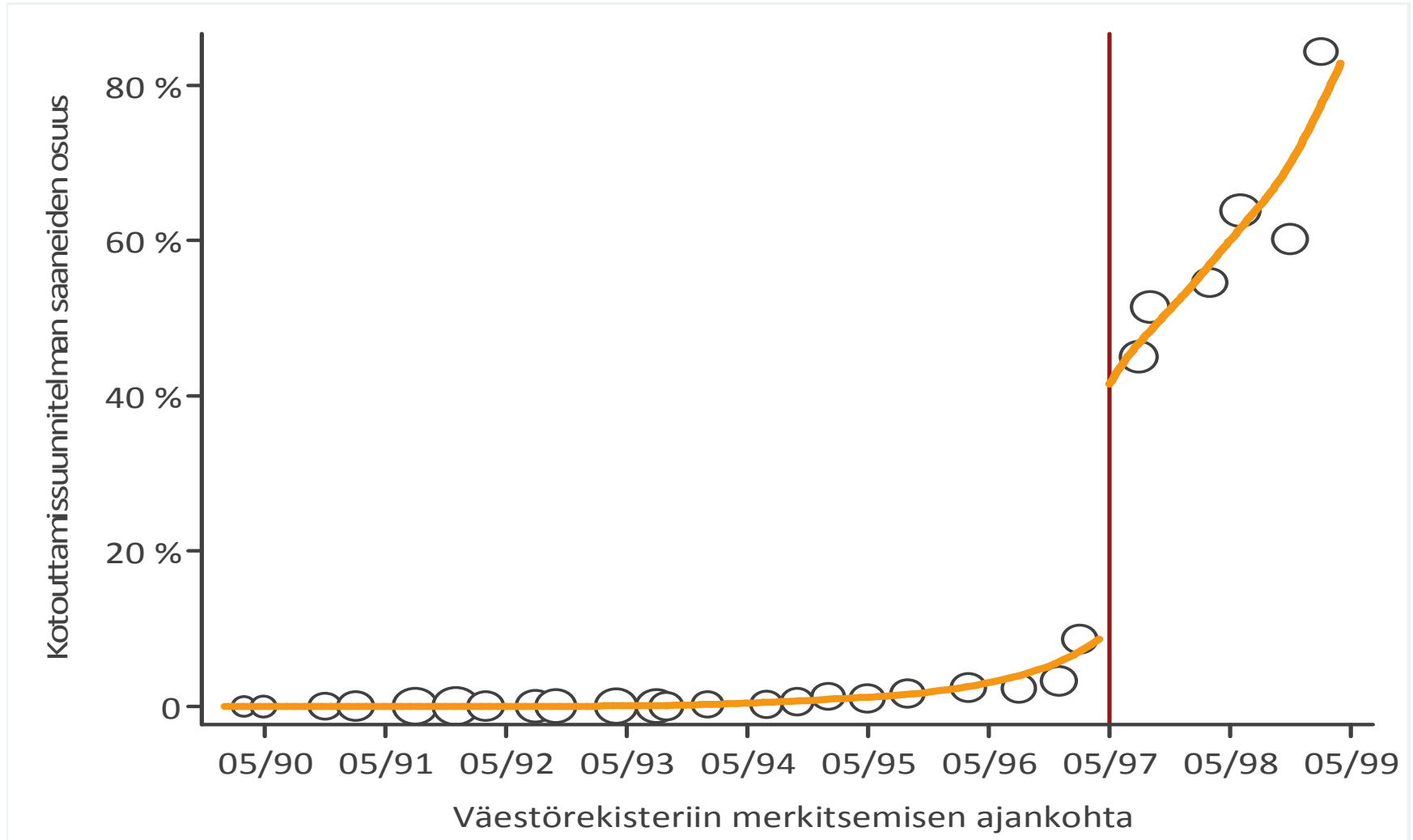
Sarvimäki & Hämäläinen

- Kotouttamissuunnitelmat
  - yksilöity suunnitelma sopivista koulutuksista, työharjoitteluista, ohjauksesta jne.
  - laadittava alle 3v Suomessa asuneille työttömille tai toimeentulotukea saaville maahanmuuttajille
- Käytettävissä *vertailukelpoinen* verrokkiryhmä
  - vuoden 1999 kotouttamislaki teki kotouttamissuunnitelmat pakollisia vain 1.5.1997 jälkeen tulleille
  - 30.4 ja 1.5 tulleet uskottavasti samankaltaisia ... mutta suunnitelmat pakollisia vain 1.5. tulleille

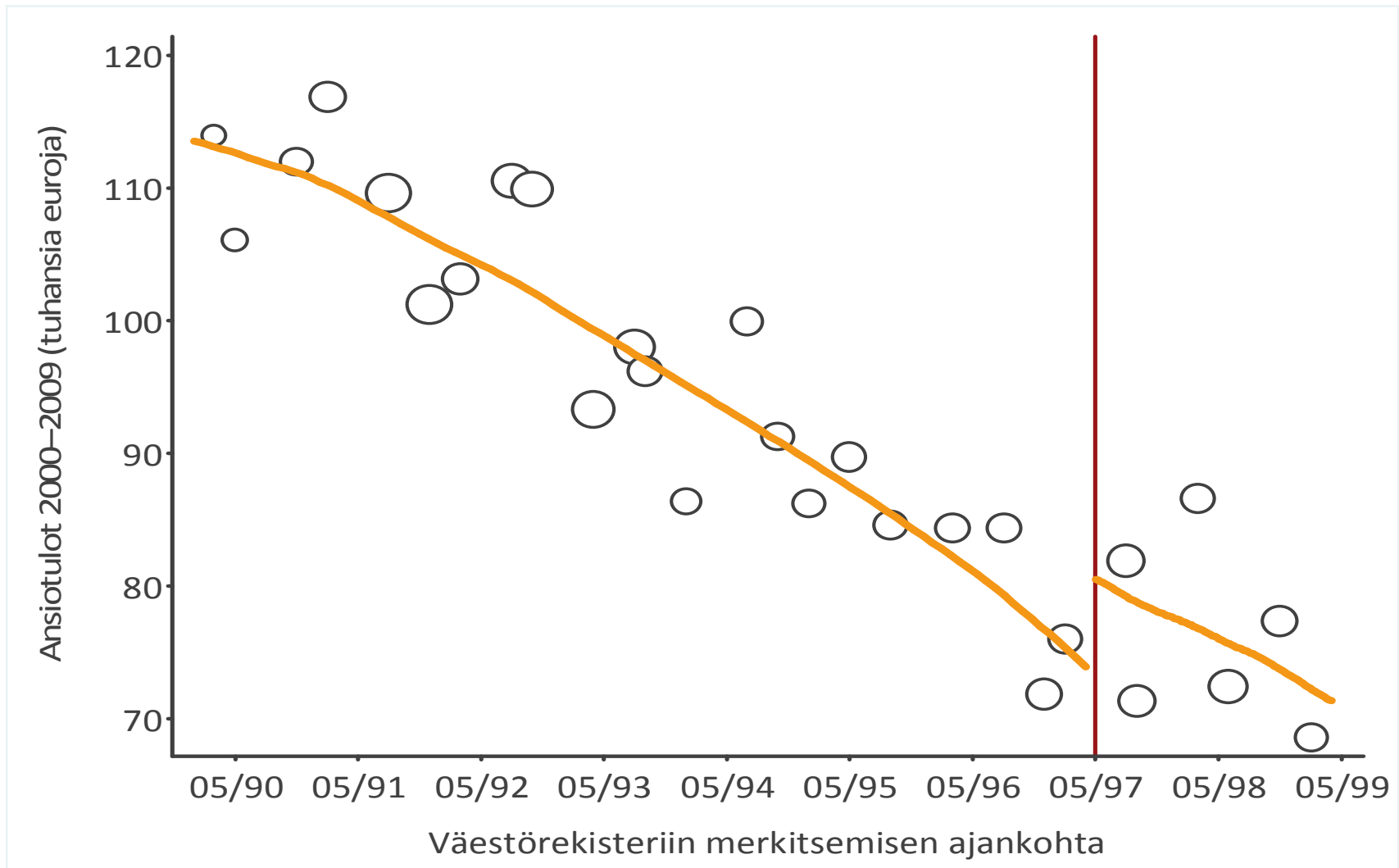
Maahanmuuttajien tulot suhteessa kantaväestöön

Kotouttamissuunnitelmat ja Suomeen saapuminen

Ansiotulot ja Suomeen saapuminen

Entä vieraiden kielten taito

- IALS (International Adult Literacy Survey) testaa osaamista lukutaidossa, mittaa lukuisia taustamuuttujia JA selvittää vastaajien vieraiden kielten taitoa
  - *“What languages including the language of the interview do you speak well enough to conduct a conversation?”*
- Tilastokeskuksen Aikuiskoulutustutkimus selvitti vieraiden kielten taitoa viisiportaisella asteikolla vuosina 1995 ja 2000

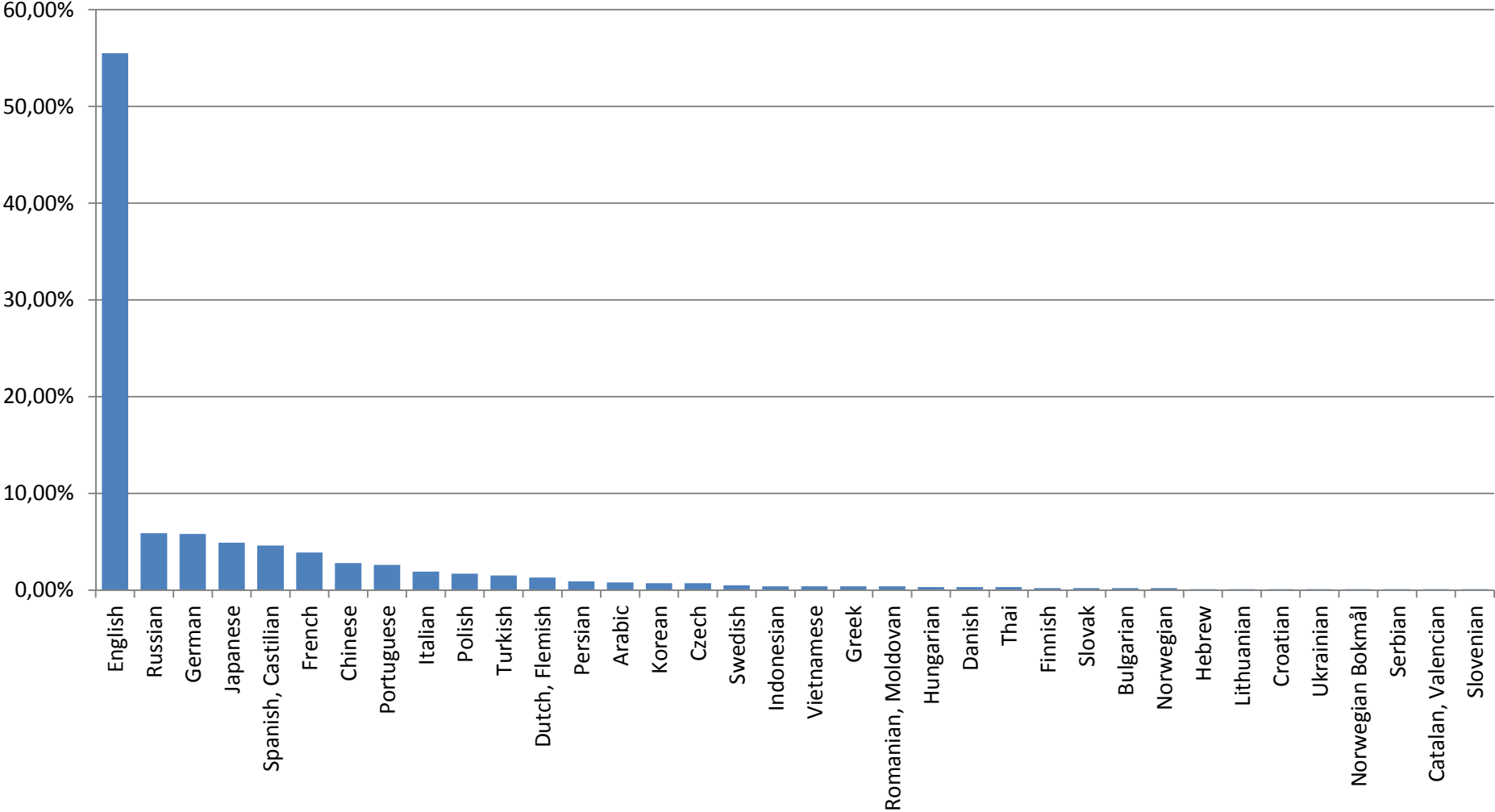

“English well talking - Here speaking American”

- *Kansainvälistyminen lisää (englannin) kielen taidon tarvetta*
- *85% kansainvälisistä järjestöistä käyttää englantia virallisena kielenä (mm. EKP)*
- *Kansainväliset yritykset käyttävät englantia yrityksen kielenä (mm. Nordea, Nokia)*
- *30% suomalaisista sanoo käyttävänsä työssään englantia vähintään kerran viikossa*
- *Yli puolet internetin sisällöstä englanninkielistä*

Nettisivujen sisällön kieli

(WWW Technology Surveys, 2015)

Vieraiden kielten taito IALS tutkimuksessa

	English	French	German	Other
Canada (English)		0.14	0.00	0.12
Germany	0.36	0.09	.	0.10
USA	.	0.03	0.02	0.10
Netherlands	0.73	0.16	0.60	0.07
Great Britain	.	0.15	0.06	0.07
Belgium (Flanders)	0.52	0.54	0.07	0.01
Italy	0.13	0.11	0.03	0.05
Norway (Bokmål)	0.78	0.04	0.21	0.05
Slovenia	0.38	0.02	0.31	0.62
Czech republic	0.15	0.01	0.14	0.40
Denmark	0.80	0.07	0.48	0.18
Finland	0.45	0.01	0.06	0.28

Vieraiden kielten käyttö työssä

Country		Country	
Canada (English)	0.07	Northern Ireland	0.03
Canada (French)	0.32	Belgium (Flanders)	0.31
Switzerland (German)	0.37	Italy	0.13
Switzerland (French)	0.39	Norway (Bokmål)	0.23
Germany	0.22	Slovenia	0.22
USA	0.03	Czech republic	0.16
Ireland	0.10	Switzerland (Italian)	0.53
Netherlands	0.27	Denmark	0.28
Poland	0.05	Finland	0.30
Sweden	0.25	Hungary	0.14
New Zealand	0.06	Chile	0.10
Great Britain	0.05		
Country average (not weighted)			0.10

Kielitaidon vaikutus palkkaan

	Germany	Netherl.	Belgium	Italy	Denmark	Finland
Educ.	0.018	0.026	0.015	0.037	0.028	0.040
	(0.008)*	(0.006)**	(0.003)**	(0.004)**	(0.003)**	(0.007)**
Age	0.077	0.120	0.003	0.079	0.075	0.109
	(0.012)**	(0.016)**	(0.006)	(0.009)**	(0.005)**	(0.012)**
Age sq.	-0.001	-0.001	0.000	-0.001	-0.001	-0.001
	(0.000)**	(0.000)**	(0.000)	(0.000)**	(0.000)**	(0.000)**
Male	0.316	0.396	0.118	0.244	0.233	0.362
	(0.036)**	(0.050)**	(0.018)**	(0.030)**	(0.017)**	(0.037)**
Lit. score	0.179	0.171	0.076	0.088	0.096	0.205
	(0.044)**	(0.062)**	(0.021)**	(0.028)**	(0.023)**	(0.049)**
English	0.174	0.345	0.036	0.048	0.026	0.084
	(0.039)**	(0.054)**	(0.016)*	(0.040)	(0.025)	(0.042)*
Log hours	0.556	0.799	0.141	0.548	0.538	0.719
	(0.047)**	(0.055)**	(0.027)**	(0.049)**	(0.033)**	(0.053)**
Constant	0.875	0.573	8.740	3.508	5.758	2.254
	(0.437)*	(0.500)	(0.227)**	(0.417)**	(0.247)**	(0.342)**
Obs	881	1652	927	1269	2237	1929

”Pieniä” ongelmia

- Onko itse raportoitu kielitaito luotettava ja harhaton kielitaidon mittari
- Onko kielitaito vain jonkinlainen yleinen osaamismittari, joka on korreloitunut muiden työmarkkinoilla pärjäämiseen vaikuttavien tekijöiden kanssa
- Vaikuttaako kielitaito työmarkkinoilla pärjäämiseen vai työmarkkina-asema kielitaidon tarpeeseen

Aikuiskoulutustutkimus 2000

AES 2000	English	Swedish	German	French	Russian
0 Do not know language	27.17	40.96	70.62	90.96	94.89
1 Common everyday expressions	12.37	16.55	11.97	5.04	2.99
2 Familiar things and situations	11.18	11.30	8.00	1.92	1.07
3 Produce simple text	16.69	17.87	5.48	1.25	0.35
4 Communicate fairly fluently	16.01	8.72	2.50	0.47	0.24
5 Use language flexibly	10.75	2.32	1.01	0.14	0.25
6 Master almost completely	5.83	2.27	0.42	0.23	0.21
Total	3 259,186	3 259,998	3 258,123	3 258,849	3 260,758

Kielitaidon merkitys Aikuiskoulutustutkimuksen mukaan

	AES 2000	AES 2000	AES 1995	AES 1995
Osaa englantia	0.225		0.150	
	(0.031)**		(0.027)**	
Englanti taso = 1		0.162		0.108
		(0.039)**		(0.033)**
Englanti taso = 2		0.194		0.157
		(0.041)**		(0.033)**
Englanti taso = 3		0.239		0.196
		(0.039)**		(0.036)**
Englanti taso = 4		0.333		0.352
		(0.042)**		(0.045)**
Englanti taso = 5		0.417		0.321
		(0.050)**		(0.079)**
Englanti taso = 6		0.453		
		(0.062)**		
N	2435	2435	2937	2932

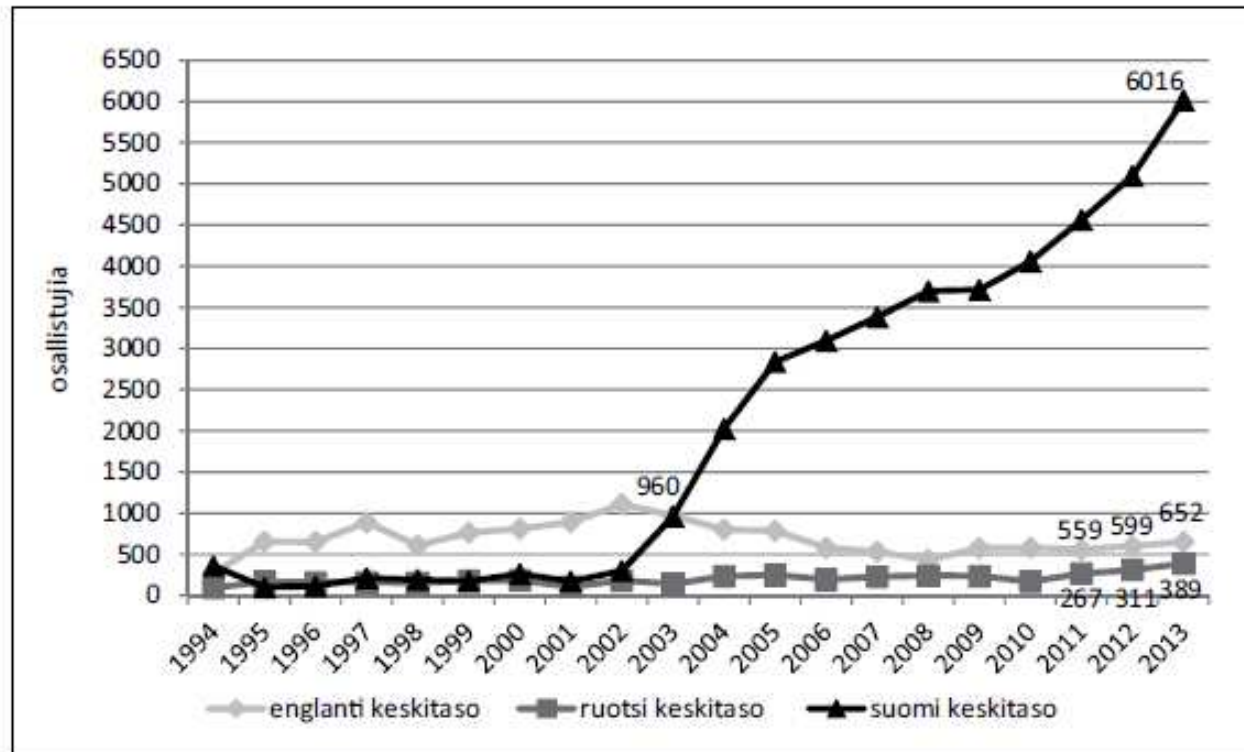
Muiden kielten taidon merkitys

	AES 2000	AES 1995
Englanti	0.078	0.062
	(0.009)**	(0.011)**
Ruotsi	-0.005	0.031
	(0.009)	(0.011)**
Saksa	0.003	-0.002
	(0.012)	(0.015)
Ranska	-0.014	-0.030
	(0.019)	(0.025)
Venäjä	-0.031	-0.043
	(0.021)	(0.024)

Miten tästä eteenpäin

- Yleisen kielitutkinnon mittaaman kielitaidon vaikutus maahanmuuttajien työllistymiseen ja tulotasoon
- Interventiot, joilla pyritään tehostamaan maahanmuuttajien kielitaidon parantamista ja niiden vaikutusten arviointi
- Interventiot, joilla pyritään tehostamaan kantaväestön vieraiden kielten taidon parantamista ja niiden vaikutusten arviointi

Yleinen kielitutkinto

Kuvio 1. Suomen, englannin ja ruotsin keskitason tutkinnon osallistujamäärä vuosina 1994–2013.